

ONTWIKKELGESPREK

Opleiding :	B Opleiding tot leraar basisonderwijs (pabo)
Niveau :	Bachelor
Varianten :	voltijd, deeltijd, duaal
Reg.nr. croho :	34808
Accreditatiebesluit d.d. :	17 maart 2021
Ontwikkelsprek d.d. :	8 oktober 2020

Samenvatting ontwikkelgesprek pabo-accreditatie Inholland

Datum: 8 oktober 2020

Tijdens het ontwikkelgesprek met het panel is een aantal thema's aan bod gekomen die tijdens de terugkoppeling van de pabo-accreditatie als aandachtspunten zijn benoemd en waarover de opleiding graag verder in gesprek gaat. Ook is een aantal thema's door de opleiding voorafgaande aan het ontwikkelgesprek ingebracht waarover zij graag geadviseerd wordt.

1. Toetsing

Het panel heeft tijdens de pabo-accreditatie geconstateerd dat de opleiding meer holistisch wil gaan beoordelen, wat past bij het werken met leeruitkomsten.

Het panel heeft de opleiding het advies gegeven om in eerste instantie aan de hand van een analytisch formulier met uitgewerkte indicatoren (rubric) holistisch te gaan beoordelen. Dit biedt in het begin ondersteuning om op een eenduidige manier te gaan beoordelen en geeft taal om de beoordeling te onderbouwen. Het is van belang dat er goede afspraken gemaakt worden hoe het oordeel zorgvuldig te onderbouwen zodat alle onderdelen van de leeruitkomst afgedekt zijn. Let op dat je niet gaat rekenen met de (beoordelingen van) indicatoren bij het vaststellen van de beoordeling.

Uitdaging is dat de OER vraagt om cijfermatige beoordeling, terwijl je idealiter – als je naar programmatisch toetsen gaat – omschrijvingen van het behaalde niveau geeft (onvoldoende, voldoende, goed; onder verwachting, volgens verwachting, boven verwachting¹).

Daarnaast heeft het panel de suggestie gedaan om studenten zelf hun beoordelingsformulier per indicator in te laten vullen (zelfreflectie/-beoordeling op de indicatoren) of studenten elkaar (peer)feedback te laten geven. De docent kan hier vervolgens feedback op geven en dit meenemen in de (holistische) beoordeling.

Met betrekking tot de examencommissie en programmatisch toetsen heeft het panel het advies gegeven om het borgingsproces zorgvuldig in te inrichten. Het is belangrijk om in te zetten op scholing van examinatoren en het inrichten van zorgvuldige procedures waardoor studenten ook gehoord kunnen worden en zich gehoord voelen. Daarnaast gaf het panel het advies om kwaliteitscriteria voor de verschillende onderdelen van toetsing (toetsen, toetsprogramma, toetsorganisatie) die de examencommissie/opleiding vaststelt op te nemen in het toetsbeleid. Op die manier maak je mogelijk dat bij de ontwikkeling van toetsen hiervan uitgegaan wordt en dat ook de evaluatie aan de hand hiervan kan worden uitgevoerd.

---

¹ Boven verwachting zou je kunnen gebruiken om judicia als met genoegen of cum laude aan verbinden. De WHW kent een bepaling over het toekennen van een graad, maar stelt geen regels rondom het afgeven van een predicaat. Een onderwijsinstelling bepaalt dus zelf of ze een predicaat instellen én onder welke voorwaarden.

2. Feedback

Studenten kunnen uitstelgedrag vertonen en hebben behoefte aan informatie over waar ze staan in hun ontwikkeling. Geplande feedbackmomenten bieden een mogelijkheid om studenten hierbij gericht te begeleiden volgens het panel.

Bij programmatisch toetsen staat de ontwikkeling van de student centraal: het is daarom essentieel dat de student weet waar hij staat. Tijdens een tussentijdse check wordt aan de hand van reeds verzamelde datapunten (bijvoorbeeld toetsresultaten, maar ook peerfeedback, reflectieverslagen, beroepstaken, etc.) met de student gekeken waar de student nu staat ten opzichte van de te bereiken leeruitkomst. Aan een enkel datapunt wordt nooit een zak-/slaagbeslissing (bijvoorbeeld door toekenning van studiepunten gekoppeld). De verzamelde datapunten geven tijdens een tussentijdse check input voor gerichte feed forward, zodat de student weet hoe hij verder kan gaan. De tussentijdse check is gericht op diagnose, eventuele bijsturing en voorspelling.

Er kan wisselend gedacht worden over of toetsen beloond moeten worden met studiepunten. Het geven van studiepunten zou sommige studenten kunnen motiveren. Onderzoek laat echter ook zien dat het toekennen van studiepunten ervoor kan zorgen dat het leren en daarmee ontwikkelen stopt. Het panel adviseert om vanuit de visie op onderwijs, toetsen en leren te formuleren te beslissen of het implementeren van programmatisch toetsen passend en wenselijk is.

3. Leren voor volwassenen

Het panel constateerde tijdens de accreditatie dat volwassenen die de opleiding volgen op een andere manier leren en dus ook op een andere manier benaderd dienen te worden door docenten dan de voltijdstudenten.

Het panel gaf in de terugkoppeling het advies om hier onderzoek naar te laten doen bijvoorbeeld door het lectoraat. Tijdens het ontwikkelgesprek is besproken welke thema's aan bod kunnen komen in het onderzoek:

- De leervraag van volwassen studenten is anders door hun ervaring.
- Houd rekening met de professionele en persoonlijke identiteit van deze doelgroep.
- De doelgroep heeft behoefte aan een totaalbeeld van de opleiding om te weten waar ze naartoe werken en welke keuzes ze hierin kunnen maken.

4. Kennisbasis

Tijdens de pabo-accreditatie heeft het panel geconstateerd dat de kennisbasis niet helemaal te herleiden is uit de beroepsproducten. De opleiding geeft aan dat het een lastig dilemma is om enerzijds expliciet het kennisniveau te willen toetsen en anderzijds de praktijk uitgangspunt te laten zijn voor het leren.

Het panel geeft het advies om de kennisbasis als middel te gebruiken voor het leren in de praktijk en deze op te nemen in de beroepsproducten. Door het hierin op te nemen weet een student wat er van hem verwacht wordt, kan hij hierin zelf keuzes maken en dit koppelen aan de kennisbasis. De praktijk is hierbij het uitgangspunt. Volgens het panel speelt de slb'er hierbij een belangrijke rol. De slb'er kan studenten ondersteunen bij de koppeling van de juiste kennisonderdelen bij de beroepsproducten die studenten aan het maken zijn.

Het panel geeft ook een advies op het vraagstuk of het nodig is om de volledige kennisbasis af te toetsen in de opleiding. Volgens het panel gaat het er om dat studenten hun bekwaamheid op het gebied van kennis verwerven en toepassen ontwikkelen in een aantal contexten. Doordat ze het kunnen toepassen in bepaalde contexten gaan we ervanuit dat de studenten het ook kunnen toepassen in andere contexten. Het gaat om zelfstandigheid en leerbaarheid ontwikkelen van studenten.

5. Samen Opleiden

De opleiding heeft de ambitie om het Samen Opleiden in partnerschappen te versterken en heeft een intensieve samenwerking met bijna driekwart van de scholen waar studenten hun leerwerkplek hebben. Daarnaast hebben we zeker bij de flex en de digipabo ook met veel 'losse scholen' te maken. De opleiding vraagt zich af hoe de kwaliteit van het leren in de losse scholen goed bewaakt kan worden.

Een mogelijkheid voor het waarborgen van de kwaliteit van de leerwerkplek bij losse scholen is het uitvoeren van een leerwerkplekcheck voorafgaand aan het aanmelden voor de opleiding. Het panel ziet dit als een goed initiatief en wijst er op dat het van belang is om te monitoren of de kwaliteit ook gewaarborgd blijft. Daarnaast geeft het panel het advies om de werkplekscan als een ontwikkelinstrument te zien. Het uitgangspunt is om naar aanleiding van de scan samen te kijken waar ontwikkelmogelijkheden liggen, wat nodig is om dit te bereiken en na een jaar te evalueren welke stappen gezet zijn.

Het uiteindelijke streven zal zijn om alle studenten in opleidingsscholen te plaatsen.

6. Nieuw onderwijsprogramma

De opleiding wil het onderwijsprogramma gaan herzien met als uitgangspunt het opleidingsprofiel met de beroepstaken, werken met leeruitkomsten en mogelijk programmatisch toetsen. Het panel is gevraagd welke adviezen ze de opleiding hierin mee willen geven.

Hieronder een korte samenvatting van hun antwoorden:

- Partnerschappen voor samen opleiden uitbreiden naar andere partners als kinderopvangorganisaties "Samenwerken met andere partners daar ligt de toekomst".
- Zet onder elkaar waar je ontevreden over bent, prioriteer dat en zet het in stapjes weg op een onderzoeksmatige manier. "Koester de pareltjes die je hebt en verander alleen datgene waar je echt niet tevreden over bent!" Prioriteer waar je 'blij van zou worden' als je het realiseert.
- "Zie toetsing als integraal onderdeel ervan en niet als iets apart".